

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus III. Dominica I. post Pentecosten sive SSS. Trinitatis. Apotheosis.
Estote misericordes, sicut & Pater vester misericordes est. Lucae 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS III.

*Dominica I. post Pentecosten
sive SSS. Trinitatis.*

Apotheosis.

THEMA.

Estote misericordes, sicut & Pater vester
misericors est. *Lucæ 6.*

SYNOPSIS.

I. Similem Deo fieri (nisi ex malo sine uti Lucifer voluit) malum non est sed laudabile, præsertim per misericordiam quæ maximè in homine Dei similitudinem exprimit.	IV. Per hoc attributum cognoscitur esse Deus, & hæc est ejus velut prima proprietas.
II. Proponendus igitur nobis Deus ut imitabilis, cuius attributa penè omnia imbibunt misericordiam, & hæc videtur omnia alia transcendere.	V. Cessaret esse Deus si cessaret benefacere: hoc ejus stemma est quo potest cognosci.
III. Ac proinde imitabilis à nobis est quatenus bonus, unde Moysi volenti eum videre promisit se ostensurum omne bonum, cum tamen visionis objectum sit verum, sed in hujus notitiam venit per cognitionem boni.	VI. Et idè voluit Baptizari fideles In nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. non autem in nomine Dei simpliciter, quia Paternitas misericordiam sonat.
	VII. In hanc tam propensus est, ut misericordibus suas vices delegat, sic Abrahamo qui hospitalis erat commisit Lazarum in sinu recipere.
	VIII. Qui proinde misericors est Deum imitatur, filius Dei est, imo Deus efficitur.

D 2

IX. Hæc

IX. Hec consideratio movit Paulum ut nos ad misericordie opera excitaret, ut essemus Vicarij Dei, ejus nomine distribuendo quae accepimus.

X. Misericors dictus à misero corde inter homines, sed Deus à miseri corde, quia misericordi subvenit: & vult ut &

nos miseris subveniamus eius loco.

XI. Imò seipsum sepe substituit pro miseris, ut cum miseremur miserorum, quasi ipsius miseremur. Aded Patri misericordiarum prima cura est de misericordia, & eam exercitibus.

Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est. Luca 6.

I.

Isai. 14.

Ascendam super altitudinem nubium: similis ero altissimo: aiebat quondam ille ex Angelo factus princeps Dæmonum superbissima à mundo condito creatura: sed mox audiit fatalem sententiam: *Veruntamen ad infer-*

Ezech. 28.

num detraberis? Et quæ hæc tanta fuit prævaricatio, velle fieri similem altissimo? Annon ipsi pariter & homini in prima conditione impressa fuit altissimi similitudo? Annon de illo dictum: *Tu signaculum similitudinis plenus sapientia, & perfectus decore,* sicut de homine: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram.* Et S. Joannes gloriatur: *Cum apparuerit similes ei erimus.* Quid ergo tantoperè Deo displicuit in Angelorum Principe, ut volentem fieri similem altissimo in infernum detrahi & præcipitari juberet?

Gen. 1.
1. Joan. 3.

Naxera in
c. 5. Josue.
n. 68.

Optimum profectò Deo assimilari (inquit nonnemo) & illius imaginem in se perfectius referre: sed dum Lucifer maiorem ambit similitudinem, non ad virtutis meritum, sed ad singularitatis plausum, miserè prolabitur, &

Et ipse ascensus est casus auspiciū. Nempe ut aiebat S. Augustinus: *Altus est Deus erigis te? Et fugit à te: humilias te? Et descendit ad te.* Non ergo malum est velle assimilari Deo per virtutem, sed affectare eius honorem per superbiam & ambitionem id malum est; id detraxit Luciferum ad infernum, unde cum ipse hodie Salvator noster in Evangelio Dominicali nos hortetur ad similitudinem Dei ambiendam virtute, inquit: *Estote misericordes, sicut Et Pater vester misericors est*: ostendam in misericordia vel maximè relucere imaginem Dei, & qui hanc magis exercent, etiam propiùs ad Deum accedere.

II. Pictorum id esse ingenium nemo ignorat, quod ubi genuinam cujuspiam effigiem penicillo suo volunt exprimere, ipsum sibi ante omnia proponant, & contemplantur prototypon. Idem hodie nos agamus, Deum nobis statuamus ob oculos, non qualis est in sua essentia, non qualis est in personarum Triade, quia sic cum Augustino *melius est scire Deum nesciendo*: sed qualis potissimum à nobis imitabilis & imitandus est. *Deum nemo vidit unquam.* inquit Apostolus, sed nihilominus: *invisibilia ipsius à creatura mandati per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur.* & ab effectibus attributorum ipsa attributa investigamus. Est omnipotens, & per hanc omnipotentiam condidit mundum, facit mirabilia magna. Est sapiens, & per sapientiam gubernat, & disponit omnia suaviter. Est providens, & per providentiam conservat omnia in suo esse, *equaliter est illi cura de omnibus*: Est justus, & per justitiam retribuit unicuique prout gessit sive bonum, sive malum. Est misericors, & misericordiæ eius non est numerus. Est bonus & bonitatis eius infi-

S. Aug.
ser. 2. de
Ascens.

S. Aug.

1. Ioan. 4.

Rom. 1. 20.

nitus est thesaurus : Est æternus, & æternitatis eius non est finis. Omnia hæc & alia attributa transcendit infinitas & in ijs imbibitur, quia est infinite omnipotens, infinite sapiens, infinite providus, infinite justus, infinite misericors. Ausim dicere etiam misericordia eius transcendit omnia reliqua attributa, adeoq; ipsam etiam infinitatem, ut quodammodo infinitati & cæteris attributis misericordia primatum extorqueat. Etenim si per omnipotentiam operatur, jungit misericordiam : *Miserationes eius super omnia opera eius.* Si per sapientiam gubernat, utitur misericordia. Tu autem *Deus noster in misericordia disponens omnia.* Si per providentiam necessitatibus subvenit : adsciscit misericordiam : *Vitam & misericordiam tribuisti mihi, & visitatio tua custodivit Spiritum meum.* Si per justitiam punit, advocat sociam misericordiam ut puniat citra condignum. *Cantinebit in ira sua misericordias suas.* &c. *Cum iratus fueris misericordie recordaberis.* Si bonitate utitur, adhibet misericordiam : *Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in æternum misericordia eius.* Si consideratur ut verax, jungitur illi misericordia : *Misericordia tua & veritas tua semper susceperunt me.* Si consideratur ut Dives : *Dives est in misericordia.* Si ut indulgens peccatoribus : est simul *Longanimis & multum misericors* : si ut magnificus & gloriosus, ostenditur cum misericordia *Magnificasti gloriam & misericordiam tuam.* Deniq; misericordia eius commensuratur æternitati : *Misericordia autem Domini ab æterno & usq; in æternum.* Inò ipsi divinæ essentiae, cum dicat David : *Deus meus misericordia mea.* ut proinde verissimè pronuntiare liceat, in Deo inter omnia attributa primatum tenere misericordiam,

præ-

Psal. 144.

Sap. 15.
v. 1.

Job. 10.

Psal. 76.

Tob. 3.
Psal. 135.Psal. 39.
Sap. 15.Ephes. 2.
Dan. 1.
v. 9.
Psal. 102.

Ps. 58.

præsertim si consideretur Deus cum respectu ad creaturam rationalem. Neq; enim nunc cum Theologis investigamus intrinsicum eius esse, verum quatenus à nobis est imitabilis. Ad probationem.

III. Desiderabat Moyses Deum cognoscere, & ex hoc desiderio inquiebat: *Ostende mihi faciem tuam ut sciam te*: & rursus: *Ostende mihi gloriam tuam*. Quid respondit Deus: *Ego ostendam omne bonum tibi*. Adeste Philosophi, edicite quod est obiectum intellectus & scientiæ, verum an bonum? dicetis haud dubiè verum esse obiectum intellectus, bonum verò obiectum voluntatis. Nequaquam: contradicit enim vobis Deus, qui Moyfi petenti se videre & intelligere, vult ostendere *Omne bonum*. Melius respondebitis cum distinctione: si quæstio sit de rebus sublunaribus, omninò intellectus obiectum est *verum*: atverò si quærat de cælestibus, de supernaturalibus, de Deo, necesse est ut in consortium veri admittatur bonum, alioqui non potest intelligi: hinc est quod Moyfi volenti videre & cognoscere Deum, monstratur pro obiecto bonum simul & verum, ut per cognitionem *boni* penetret in cognitionem *veri*, cum Deus aliter non possit intelligi. *Ego ostendam omne bonum tibi, & vocabor in nomine Domini*. Ex hoc me cognosces, quod beneficium me & misericordem videbis, ex bonitate mea me intelliges: propterea subdit: *& miserebor cui voluero*. quasi misericordia & Dominium ac Deitas Synonyma essent, quod innuit Hugo Cardinalis ad hunc textum: *Vocabor in nomine Domini, ist est vocari me faciam Deum, & Ducem vestrum ex miraculis,*
que

Exod. 33.

Hugo
Card. in
Exod.

quæ faciam, & non ob aliud, nisi quia volo, & quia miserebor.

Luc. 7.

IV. Proprium quarto modo dicunt Philoſophi eſſe id quod immediatè profluit ab eſſentia, cum qua identificatur. Miſericordia & beneficentia in Deo eſt proprium quarto modo, adè ut ſi ceſſaret benefacere, videretur quaſi non eſſe Deus. Id aperte colligitur ex reprehensione Phariſæi murmurantis contra Magdalenam, quæ afferens alabaſtrum unguenti cœpit lavare pedes Chriſti arrogantem Phariſæum impulit ut diceret intra ſe: *Hic ſi eſſet Propheta, ſciret quæ & qualis eſt mulier quæ tangit eum, quia peccatrix eſt.* Vidit Chriſtus cogitationes hominis, & tacitè eum arguit ceu incredulum, cum mulieri peccata dimittit, quaſi diceret: non vis ut peccatricem pœnitentem reſpiciam miſericordiæ oculis? non vis ut exerceam munus propter quod è cœlo deſcendi? veni enim ſalvum facere quod perierat: vis ut non ſim Deus, quia non vis ut miſerear. Cogitatio eſt Laurentij Novarienſis, qui ſub perſona Chriſti ſic Phariſæum alloquitur: *Indignum judicas ô Phariſæa me ſuſcipere mulierem fornicariam lacrymarum fontibus inundantem, ſed facis hoc quaſi incredulus Phariſæus, dum non vis me eſſe aut credere Deum.* quaſi divinitatis nota ſit miſericordia, & per hanc cognosci à nobis debeat Deus.

Laurentij Novarienſis de pœnit.

Gen. 2.

V. Perfecto opere ſextæ diei, inquit Sacer hiſtoricus: *Et requievit Deus die ſeptimo,* alij legunt *ceſſavit:* Quid hoc quod Deus ceſſare dicatur, de quo tamen Chriſtus, Pater meus uſq; modo operatur? non cadit in Deum iners otium. Solvit hunc nodum Clemens Alexandrinus cum ait: *Non ſicut quidam Dei quietem exiſtitant ceſſavit Deus facere;*
nam

Clem. Alex. lib. 6. Strom. c. 8.

nam cum sit bonus, si cessaret unquam benefacere, Deus quoque esse cessaret, quod nefas quidem est dicere. Ita est cum proprietates Dei sit benefacere & misericordiam exercere, non exercendo cessaret etiam esse Deus. Hinc à Paulo nominatur *Pater misericordiarum* & *Deus totius consolationis*, & Ecclesia de eo canit: *Deus cui proprium est misereri semper & parcere*. Hic character divinitatis est, hoc stemma quo potest agnosci Deus; id quod ipse nobis expressit in sacris literis, ubi non semel per beneficentiæ & misericordiæ opera se manifestavit. Notate quod dixi Deum ab Apostolo nominari *Patrem misericordiarum*, quasi non sufficeret nomenclatura Patris, quæ beneficentiam & amorem, & misericordiam sonat, ad exprimendam omnimodam misericordiæ cum Patris nomine identitatem.

VI. Quærent Interpretes sacrarum literarum quare Christus mittens Apostolos ad evangelizandum jussit credituros baptizari *in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*: & non potius in nomine Dei simpliciter, vel in nomine Trinitatis, aut saltem cur non addiderit nomen Dei. Ut refecimus ambages, existimo per nomen Patris non solum sufficienter sed etiam eminenter exprimi nomen Dei, & illud isto quodammodo excellentius esse ad commendandam magnam misericordiam Dei, quâ nos voluit per baptismum regenerari. Ne absque fideiussore hoc asserere videar, do S. Cyrillum Alexandrinum, qui hanc quæstionem fortè primus movit: *Si Patris nomen, inquit, non esset dignius in Deo, quam ipsum nomen Dei, cur cum Discipulos Salvator ad prædicandum mittit, non jussit ut in nomine Dei baptizarentur? sed quasi maiorem divinæ naturæ ostendens dignitatem: In*
Dom. Pars II. E no.

Cyriil. A-
polog ad
Theodos.

nomine, inquit Patris & Filij, & Spiritus sancti. Absq; dubio maius illicium ad fidem est Paternitas, quam Dominatio, illa quippe merum amorem & affectum, & misericordiam spirat, hæc majestatem, terrorem, servitutem importat: merito igitur censet D. Cyrillus Patris nomen in Deo esse dignius quam ipsum nomen Dei, utpote cuius correlativum est Filius, cum econtra Domini correlativum sit servus: quis non magis amet esse filius quam servus? præsertim talis Patris Filius, qui gloriatur magis Patris nomine quam Dei. Et hæc dubio procul causa fuit, cur Philippus à Christo petierit: *Ostende nobis Patrem, & sufficit nobis.* quia sciebat in Paternitatis vocabulo non simpliciter exprimi Deum, sed Deum beneficum & misericordem, imò misericordiam ipsam: observante id præfato Cyrillo: *Cum divinam curiose scrutari naturam vellet: ostende nobis Patrem dicebat: non ostende nobis Deum,* quia scilicet in Patris nomine & Dei nomen, & benefici, & pij, & misericordis comprehenditur. Acute Chrysologus loquens de filio prodigo reverso ad Patrem: *Ibo ad Patrem meum. Quaspe? illa qua pater est. Ego peridi quod erat filij, ille quod Patris est non amisit.* Ad quæ eleganter etiam non nemo adiecit: *Indelebilis est in Deo proprietas Patris: nunquam non Pater Deus.* quia semper misericors & quidem prior ad misericordiam quam justitiam.

VII. Hoc usq; adeò verum est, ut Deus vices suas alteri non soleat delegare, quam benefico, & misericordi. Inspiciamus Evangelium, Lucæ 16. narrat sacer historicus mortuum esse Lazarum & de portatum per Angelos in sinum Abrahæ, mortuum etiam divitem epulonem & sepultum in infer-

S. Chry-
sol. ser. 2.

Did. Baëz
To. 1. in
Evang.
lib. 5. c. 9.

Luc. 16.

ferno. *Factum est autem, ut moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum Abrahamæ. Mortuus est autem dives, & sepultus est in inferno.* Disquirunt Interpretes, ubi tunc Abraham fuerit, & qui per sinum eius significetur: nondum fuisse in cœlo, quia Christus nondum ascenderat communis sententia est, licet S. Ambrosius & Beda id videantur sensisse: locum verò aliquem quietis fuisse, sed an sub terra, vel super terram noluit determinare S. Augustinus. Limbum hodie plerumq; vocant Theologi subterraneum, in quo etiam infantes qui sine baptismo decedunt, recipiuntur. Ubicunq; fuerit locus ille, fuit certè locus quietis, ex quo cum ascendente Christo erant animæ in cœlum transituræ: Quod verò Lazarus ab Angelis deportatus dicatur *in sinum Abrahamæ*, non vacat mysterio. Prætereo conjecturas aliorum apud Maldonatum, & dico hanc metaphoricam locutionem esse ad similem illi qua dicitur: *Erat unus ex discipulis eius recumbens in sinu Jesu*, & alibi: *Justorum animæ in manu Dei sunt.* Et quia Justis & Sanctis sunt adoptivi Filij Dei, cum ad cœlos assumuntur, dici possunt quasi recipi in sinum Dei. Quia verò antequam Christus ascenderet, nulli patebat hic sinus Dei, constituit Deus in terra seu in limbo Abrahamum suum Vicarium & quasi Vice-Deum, ut in sinu suo reciperet animam justis Lazari. Sed cur ad hoc munus assumitur Abrahamus potiùs, quàm alius ex Patriarchis? cur non Adamus protoparens omnium hominum? cur non Noë restaurator generis humani? loquatur Theophylactus: *Propterea non apud alium quendam justum, sed in sinu Abrahamæ vidit Lazarum, quoniam hospitalis fuerat Abraham. & contra ponens Abrahamum E-*

S. Amb.
orat. de
obit. Va-
lent. Beda
in Luc. 5.
Aug. Lib.
4. de ani.
& in Epist.
ad Dav-
dan.

Maldon.
in cap. 16.
Luc.

Joan. 13.

Theophyl.
in Luc.

puloni, ait : Ille etiam eos, qui præteribant in domum suam traherat ; hic autem etiam intra domum suam jacentem despiciebat. Igitur hospitalitas & misericordia constituit Abrahamum Vice-Deum, unde & Epulo clamans Patrem nominat : *Pater Abraham misere mei*, Ubi Hugo Cardinalis : *modo vocat Patrem, quem noluit imitari*. Et quæ eius impudentia vocare Patrem cuius filius esse recusabat ? *Si pius, si hospitalis in pauperes fuisset, filius Abraham esset* ; ait Chrysologus.

Hugo
Card. in
Luc.

Chrysol.
ser. 23.

Cic. orat.
pro Q. Li-
gar.

S. Chry-
sost. hom.
33. ad
pop.

S. Chry-
sost. hom.
32. in Ep.
ad Hebr.

VIII. Jam intelligitis quo meum thema colli-
met. *Estote misericordes sicut & Pater vester misericors est*. Frustra nos inter Dei Filios numeramus, si misericordiæ opera neglexerimus : *Nulla de virtutibus plurimis admirabilior nec gratior misericordia : homines enim ad Deos nulla re propius accedunt*. inquit Oratorum Princeps ; homo Ethnicus in misericordia divinum quiddam animadvertit. Quid nos Christiani ? metuo ne mihi succenseat S. Jo Chrysostomus, summus misericordiæ humanæ Patronus & Advocatus, qui plurimos suos sermones eius laudibus exornavit, quod eius autoritate non utar. Perorans ille ad populum Antiochenum aiebat. *Magnum enim homo & pretiosum vir misericors. Itaque nisi hoc habeat, esse desijt homo. Et quid admiraris si hoc est Deus, & hoc homo ? Ait enim Estote misericordes, sicut & Pater vester*. Quasi diceret, nec homo verè homo est, nec Deus videretur esse Deus, nisi esset misericors. Ibidem cum nominasset Eleemosynam artem omnium artium quæstuosissimam, addit : *Hec namque te docet quomodo possis Deo similis fieri*. Ecce Christianam APOTHEOSIM, Deo similes facit misericordia, & homines facit quasi Deos. Rursum a-
libi : *Clementem esse & misericordem, pecunias contem-*

ne-

tere à cupiditate discedere, hoc Deo similes facit. & alibi: *Eleemofyna Regina est, verè Regina similes faciens homines Deo.* Unde sequitur eos, qui plura opera misericordiæ exercent, qui plus erogant in pauperes meliorem in se Dei imaginem efformare: *Dei imago est homo benefacicus.* inquit Clemens Alexandrinus: imò ex veteri proverbio: *Homo homini Deus.* & Plinius eodem sensu: *Deus est mortali iuvare mortalem: Et hæc ad æternam gloriam via.* Quod & D. Thomas observans inquiebat: *Tantò aliqua virtus est melior, quantò facit hominem Deo similiorem, quia per hoc melior est homo quod Deo est similior: at hoc maximè facit misericordia.*

IX. Hæc cogitatio movit Apostolum ut scribens ad Coloffenses hortaretur: *Induite vos sicut electi Dei, sancti, Et dilecti viscera misericordiæ.* Cur viscera misericordiæ? quia Deus misereri dicitur per viscera misericordiæ, ad denotandum, quod opera misericordiæ procedant ab intrinseco, aliorum attributorum ab extrinseco. Nam omnipotens dicitur ab ijs quæ creat, justus ab eo quod nos deliquimus: atverò misericors, quia ex intrinseca sua miseratione nobis benefacit. Et ideò dicitur *Pater misericordiarum,* non Pater judiciorum, id observante Bernardo: *Rectè non Pater judiciorum, vel ultionum dicitur, sed Pater misericordiarum, eò quod miserendi causam Et originem sumat ex proprio, judicandi vel ulciscendi magis ex nostro.* Qui ergo induit viscera misericordiæ, Deum induit, Deum repræsentat, fit quidam in terris Vice-Deus; cum enim *Dei proprium sit miseri semper Et parcere,* & benefacere, quisquis in hac virtute se exercet eius agit Vicarium, an potius dispensatorem, quia quidquid erogamus

Idem. hom. 6. in Epist. ad Titum.

Clem. Alex. lib. 2. Strom.

c. 9. Plin. nat. hist. l. 2.

c. 7. D. Tho. 2. 2. q. 30. a. 4.

Coloss. 3.

Luc. 2.

S. Bern. ser. 5. in Nat. Dom.

in alios, id à Deo accipimus, neq; possumus aliter distribuere quàm dona Dei, in hoc solum felices, quod bona ipsius loco & nomine ipsius distribuamus.

S. Greg.
in Moral.

Sen. de
Clement.
cap. 6.
lib. 6.

S. Chry-
sost. hom.
34. ad pop.

X. Misericors dicitur à misericorde, quasi habens *miseri cor*. quod dudum advertit S. Gregorius. *Misericordia inquit à misero corde vocata est, eo quod unusquisq; qui intuetur quempiam miserum, & ei compatiens, de dolore animus tangitur; ipse cor miserum facit, ut eum à miseria liberet.* Eodem sensu aiebat Seneca: *Misericordia vicina est miseria: habet enim aliquid trahitq; ex ea.* Hoc in humanis verum est: at verò in Deo, in quem nulla cadit mutatio, nullus dolor, nulla miseria, dicam potius *Misericordiam* appellari ex eo, quod *Misericordi* subveniat, *miserum cor* refocillet. Et quia hoc illi non satis erat, ut posset etiam *miseri cor* in se suscipere, non tantum miserorum corda, sed & naturam suscepit, factus homo, ut homo fieret Deus. O ineffabilem misericordiam! O bonitatem infinitam, ad cuius exemplar se componant omnes Christiani! Cum esset dives propter nos egenus factus est, ut nos divites efficeret. Ubi estis avari loculorum infessores? ubi estis opulenti thesaurorum custodes? ubi estis immisericordes, qui pauperi negatis frustillum panis, petentem repellitis; nudum cooperire recusatis? Itane creditis, vos opum & divitiarum esse Dominos, ut nulli quidquam ex illis debeatis? Fallimini. Accepistis à Deo ut Deo reddatis in pauperibus, constituti Vice-Dei, & dispensatores divitiarum: Deo cura est de omnibus: hanc curam partitur vobiscum, ut per vos egentibus prospiciatur. Audite Chrysostomum. *Tuarum es & homo pecuniarum dispensator.*

Sator. Hæc enim (Deus propterea tibi concessit, ut daret illis escam in tempore opportuno, egenis, esurientibus. Et subnectit post nonnulla: Hanc itaq; viam teneamus: hæc enim est quæ maximè reducit ad Deum, quæ Christi facit imitantes, Et quoad fieri potest Deo similes reddit. Quæ, facilior ars quàm fieri Deum, dando Deo quod accepimus à Deo? præsertim cum id facere obligemur, & alia ratione salutem consequi non possimus? attestante Augustino, quod divites sine elemosynis salvari non possint: quia scilicet negant Deo quod acceperunt à Deo.

XI. Accedit pauper, rogat, supplicat, ingemiscit, & surdis auribus eum transis in quo deberes respicere Deum, aut propter quem cogitare deberes te esse constitutum Vice-Deum? Videns mendicum S. Jnannes Patriarcha Alexandrinus: non sinebat abire vacuum, sibi ingeminans: *Ne fortè sit Dominus meus.* Nunquam audisti Christum sub pauperis specie à S. Martino donatum veste? nunquam audisti Christum in forma pauperis à S. Catharina senensi crucem argenteam, & tunicam accepisse, & eadem postea gemmis ornatas ostentasse? nunquam audisti inter pauperes consedisse Christum cum eis pedes abluerent sancti? Ego verò hæc me legisse memini: nusquam autem, quod formam assumpserit magnatis, divitis, Principis, aut Regis. Quid si ergo, qui stipem à te petit mendicus, ipse esset Christus? Et est omnino Christus, nisi nos fallat Evangelium: *Quod uni ex minimis meis fecistis mihi fecistis.* Intuere igitur in persona pauperis personam Christi, personam Dei, & exerce misericordiam, ut accedas ad similitudinem Dei. *O quid agit amor pauperis:* exclamat B. Petrus Chryso-

lo-

S. Aug.
lib. 21. de
Civi. Dei.

Simcon
Metaph.
in vita.

S. Anton.
2. p. hist.
tit. 23.

Matth. 25

S. Chrysol.
serm. 14.

Idem S.
Chrysol.

logus, gloriatur in cœlo Deus, unde pauper erubescit in terra. Et Paulo ante præmiserat : sed quomodo aut in se transfuderit pauperem, aut se in pauperem, fuderit, dicat ipse nobis. Esurivi, inquit, & dedistis mihi manducare. Vides quod in persona pauperis Deus lateat, quem si ut talem respexeris, impius fueris nisi largè tuas opes profuderis. Quod Abel passus sit (pergit idem sanctus) quod servavit mundum Noë, quod Abraham fidem suscepit, quod Moyses legem tulit, quod Petrus crucem resupinus ascendit Deus tacet, & hoc clamat solum quod comedit pauper : erogatio pauperis prima diuinis scribitur in diurnis. Nempe patri misericordiarum prima cura est de misericordiæ suæ imitatoribus. Finem dicendi facio, ut quæ me nunc ad silentium compellit prolixitas, eadem sit causa aliàs de misericordia prolixius differendi. Id solum inclamo : Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.

DIS-